

Johanneksen evankeliumin selitys 2
Joh. 1:6–14

Sana tuli lihaksi

Viime kerralla kuulimme, kuinka Johanneksen evankeliumin mukaan koko todellisuus on luotu Jumalan Sanalla. Hän on maailman luoneen Jumalan Viisaus, josta puhuttiin jo Vanhan testamentin Sananlaskujen kirjassa. Siellä Viisaudesta puhuttiin tavalla, joka antaa ymmärtää Jumalan Viisauden olevan jumalallinen persoona – siis ”hän” eikä ”se”.

Jumalan luovasta Sanasta Johannes kirjoitti, että ”hän oli ihmisten valo”. Tämä johtuu siitä, että jokainen meistä on luotu Jumalan kuvaksi. Me olemme hänen heijastumiaan. Meilläkin on sisäinen sanamme ja järkemme valo, jolla me voimme ymmärtää maailmaa ja olla luovia, verrattomasti muita luontokappaleita enemmän. Toisaalta Jumalan kuvallisuutemme aiheuttaa myös sen, että mikään muu ei riitä tyydyttämään elämän janoamme kuin Jumala itse, yhteys hänen persoonalliseen Sanaansa.

Tänään jatkamme Johanneksen evankeliumia siitä, että tämä yhteys on mahdollista saavuttaa. Kaiken luonut Jumalan Sana on nimittäin syntynyt ihmiseksi.

Johannes Kastajasta

Ennen kuin Johannes alkaa kirjoittaa tästä ihmeestä, hän sanoo muutaman ajatuksen ihmiseksi syntyneen Sanan edelläkävijästä, Johannes Kastajasta.

Tuli mies, Jumalan lähettämä, hänen nimensä oli Johannes. Hän tuli todistajaksi, todistamaan valosta, jotta kaikki uskoisivat siihen. Ei hän itse ollut tuo valo, mutta valon todistaja hän oli (Joh. 1:6–8).

Johannes Kastaja on historiallinen henkilö, joka sai aikaan suuren kansanliikkeen Palestiinassa. Hänestä kirjoitetaan synoptisissa evankeliumeissa, mutta myös Raamatun ulkopuolisissa lähteissä. Tärkein niistä on juutalainen historioitsija Flavius Josefuksen kirja *Juutalaisten menneisyydestä* (Antiquities of the Jews, XVIII, 5,2)

Jotkut juutalaisista ajattelivat, että Herodeksen armeijan tuho tuli Jumalalta, hyvin ansaittuna rangaistuksena siitä, mitä hän teki Johannekselle, jota sanottiin Kastajaksi: sillä Herodes tappoi hänet, joka oli hyvä mies ja käski juutalaisia harjoittamaan hyveitä: sekä vanhurskautta toisiaan kohtaan että hurskautta Jumalaa kohtaan ja niin tulemaan kasteelle, sillä kasteen pesu olisi Jumalalle mieluisa teko, jos he käyttäisivät sitä oikein; ei pannakseen pois syntejä, vaan puhdistakseen ruumiinsa, sillä oletuksella, että sielu olisi jo aiemmin puhdistettu vanhurskaudella. Kun monet tulivat joukolla hänen luokseen, hänen sanansa liikuttivat heitä suuresti. Herodes pelkäsi, että Johannes saattaisi käyttää vaikutusvaltaansa nostattaakseen kapinan (sillä

ihmiset näyttivät olemaan valmiita tekemään mitä tahansa hän neuvoi tekemään) ja niin hän näki parhaaksi tappaa hänet, estääkseen harmin, jota hän saattaisi tuoda ... Niinpä hänet vangittiin ja lähetettiin, Herodeksen epäileväisen mielialan vuoksi, Macheruksen linnaan, jonka jo aiemmin mainitsin, ja tapettiin siellä. Juutalaiset olivat sitä mieltä, että tämän armeijan tuho oli lähetetty Herodekselle merkiksi siitä, että Jumala ei ollut mielistynyt häneen.

Tiedetään, että Johannes Kastajan opetuslapset muodostivat myöhemmin kristillisen kirkon kanssa kilpailevan lahkon. Tuo lahko uskoi, että Johannes Kastaja oli Jumalan kansalleen lupaama Messias.

Evankelista Johannes kuitenkin torjuu tuon väitteen. Johannes Kastaja ei ollut Messias eli ”valo”. Hän tuli edelläkävijänä todistamaan tuosta valosta.

Todellinen valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan. Maailmassa hän oli, ja hänen kauttaan maailma oli saanut syntynsä, mutta se ei tuntenut häntä. Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan (Joh. 1:9–11).

Johannes Kastaja oli siis lähetetty maailmaan Jumalan maailmanhallinnan ja sen johdatuksen kannalta ratkaisevalla hetkellä. Juuri hänen elämänsä aikana jokaisen ihmisen luonut Jumalan persoonallinen Viisus eli Sana tulisi maailmaan, valaisemaan ihmissydämet, joiden yhdenkään elämän kaipuuta ei mikään muu kykenisi täyttämään kuin Jumala itse, juuri Jumalan luova Sana.

Maailmassa hän oli

”Maailmassa hän oli”. Se tarkoittaa sitä, että Jumalan Viisus on aikojen alusta asti ollut yllä pitämässä kaikkea luotua olemasaoloa. Hän on se valtava Informaatio, jonka ansioista luomisen alkuräjähdyks tapahtui täsmälleen oikealla voimalla ja sen fysikaaliset vakiot olivat säädetyt täsmälleen oikein, jotta todellisuus voi olla järjestynyt, kaunis ja elämälle suotuisa. Hän on se Informaatio, joka on ohjannut elämän syntyä niin, että alkuaineet muodostivat aminohappoja ja valkuaisaineita, jotka pystyvät koodaamaan DNA –molekyylissä olevan elämän kirjoituksen. Hän on se informaatio, joka on ohjannut evoluution kehitystä niin, että meillä on nykyinen, kaunis ja rikas eliömaailma, biosfääri. Hän on se Informaatio, joka on antanut ihmisrajille yliveraisen älyn, joka kykenee saamaan selville niinkin ihmeellisiä asioita kuin maailmankaikkeuden luomishetken kaiun sekä elämän kirjoituksen aakkoset.

Siksi Jumalan Sana on aina ollut luomakunnassa läsnä, sen olemassolon ja elämän Luojana ja Ylläpitäjänä.

Häntä ei oteta vastaan

Tästä huolimatta evankelista Johannes kirjoittaa maailmasta: ”- - mutta se ei tuntenut häntä. Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan.”

Tämä näkyy edelleen hyvin selvästi. Aika harvat fyysikot tai evoluutiobiologit tai varsinkaan omasta mielestään ”tieteellisen maailmankatsomuksen edustajat” suostuvat näkemään sen, että järjestynyt maailma ja siinä oleva elämä ei ole pystynyt syntymään ilman, että sen synnyllä ja kehityksellä on Suunnittelija. Joskus tuntuu siltä, että tiedeyhteisö (ja varsinkin sen popularisointi) on suorastaan sokea tälle ajatukselle ja pyrkii kaikin keinoin pitämään kiinni ennakko-oletuksesta, että todellisuudessa ei ole mitään päämääräsyitä eikä mitään tarkoitusta eikä siksi myöskään mitään Suunnittelijaa tai Johdattajaa tai Luoja. Siitä huolimatta, että tieteen metodi tai sen havainnoit eivät suinkaan viittaa tähän suuntaan.

Se, että maailman luonutta Sanaa ei otettu vastaan, tarkoittaa tietenkin myös sitä, että Jeesus ristiinnaulittiin. Hän tuli ”omiensa luo”, luomiensa ihmisten pariin, Jumalan oman omaisuuskansan keskeen, mutta häntä ei hyväksytty vaan hänet tapettiin.

Raamatun muiden kirjojen perusteella tämä ei ole mitenkään ihmeellistä. Ihmiskunta on nimittäin langennut pois Jumalan yhteydestä ja muuttunut hänelle vihamieliseksi. Tämä näkyy jo Raamatun alkulehdiltä. Adam ja Eeva ”lymysivät” pusikkoon piiloon Jumalaa, kun kuulivat hänen askeleensa paratiisin ihanan viileässä iltatuulella. Kun Jumala puhutteli heitä ja suorastaan houkutteli heitä tunnustamaan rikkomuksensa, he eivät suinkaan tehneet niin, vaan syyttelivät muita: Mies vaimoaan, vaimo käärmettä ja lopulta Jumalaa, joka oli käärmeen luonut.

Tuo sama pakoilu jatkuu edelleen. Luontaisesti ihmiskunta tai sen yksilöt eivät halua olla Jeesuksen kanssa tekemisissä; ei ainakaan kovin paljoa. Jeesus on nimittäin syntien sovittaja. Hänen hyväksyminen siksi mitä hän on merkitsee siksi samalla Jumalan kasvojen eteen tulemista ja oman syntisyyden tunnustamista; ja siihen ihmiskunta ei edelleenkään suostu. On parempi lymyillä.

Uudesta syntymästä

Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen. He eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta (Joh. 1:12–13)

On kuitenkin olemassa ihmisiä, jotka ottavat Jeesuksen vastaan. Heillä evankelista Johannes tarkoittaa niitä, jotka uskovat Jeesukseen. Heille Jeesus on antanut ”oikeuden tulla Jumalan lapsiksi”.

Oikeus tulla Jumalan lapseksi. Se liittyy varmasti Jeesuksen omaan olemukseen Jumalan Poikana. Koska hän oli Jumalan Poika, hän puhutteli Jumalaa Isäkseen. Hän rukoili Jumalaa omana Isänään. Hienoa tässä on se, että Jeesus opetti myös seuraajiaan rukoilemaan: ”Isä meidän, joka olet taivaissa - -”. Jeesuksen takia myös meillä, häneen turvautuvilla, on oikeus puhutella Jumalaa Isäksi.

Tämä johtuu siitä, että Jeesukseen uskomisen ei ole mitään kevyttä kuvittelua tai hempeätä toiveajattelua. Jeesukseen uskomisen on maailmankaikkeuden vahvin hengellinen asia, joka muuttaa ihmisen suhteen Luojaan perin pohjin. Niin kokonaan, että se on kuin uusi syntymä.

Siksi Johannes kirjoittaa: ”He eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta.” Syntymä verestä, ruumiin halusta ja miehen tahdosta. Se tarkoittaa luontaista, biologista syntymää äidin munasolusta ja isän siittiöstä. Toki Jeesuksen uskovat ihmiset ovat myös syntyneet tällä luontaisella tavalla.

Mutta sen syntymän varassa ei kyetä tulemaan Jumalan luo eikä kyetä olemaan hänen lapsiaan. Syynä on ihmiskunnan luontainen syyllisyys Jumalan edessä ja siitä juontuva Jumalan piileksiminen pusikossa ja hänen väistelynsä ja se, että maailman luonutta jumalallista Viisautta eli Jeesusta ei hyväksytä. Kaipuu on kyllä Jumalan ja Pyhyiden puoleen, mutta sitä keipuuta ja elämän janoa yritetään tyydyttää kaikella muulla kuin sillä Elämän Vedellä, jonka Jumala on ihmiskunnalle lähettänyt Jeesuksessa.

Siksi ihminen tarvitsee uutta syntymää, hengellistä syntymää. Siitä kerrotaan Johanneksen evankeliumin jatkossa. Se on syntymä ”vedestä ja Hengestä”, toisin sanoen kasteesta ja uskosta.

Jotkut kuvittelevat, että uudestisyntymä tarkoittaa voimakkaita hengellisiä kokemuksia ja ns. armolahjojen, kuten kielilläpuhumisen saamista. Mutta ei se ole sitä. Jos sinut on kastettu ja uskot Jeesukseen, niin silloin olet Raamatun mukaan uudestisyntynyt.

Mitä se usko sitten on? Se on 1) sydämen turvautumista Jeesukseen, 2) tietoa hänestä, että kuka hän on ja mitä hän on tehnyt puolestasi ja 3) järjen myöntymistä siihen, että hän on totta.

Kaikkiin näihin tarvitaan Raamatun lukemista. Siksi, jos haluat uskoa, jos haluat syntyä uudesti ja haluat sen uuden syntymän tuoman elämän kasvavan sinussa, lue huolellisesti esim. Johanneksen evankeliumia. Tai kuuntele sen selittämistä. Sen kautta sinussa syntyy ja kasvaa usko. Ja sen kautta otat vastaan Jeesuksen, ja hän antaa sinulle oikeuden tulla Jumalan lapseksi ja elää Jumalan lapsena, uudestisyntyneenä. Silloin Jumala-suhteesi ei enää perustu omaan itseesi ja luontaiseen syntymääsi ja sen kykyihin. Se perustuu Jeesukseen ja siihen, että hän antaa sinulle oikeuden olla Jumalan lapsi. Siitäkin huolimatta, että itsesi perusteella sinulla ei sellaista oikeutta ole lainkaan. (Eikä toisaalta edes haluakaan, vaan pikemminkin halu lymyillä piilossa ja Jumalalta näkymättömissä).

Sana tuli lihaksi

Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta (Joh. 1:14).

”Sana tuli lihaksi”. Se tapahtui silloin, kun Jeesus sikisi Pyhästä Hengestä äitinsä Marian kohdussa, ja yhdeksän kuukautta myöhemmin syntyi ihmislapseksi Betlehemin seimeen.

Johanneksen evankeliumi ei tosin mainitse Jeesuksen sikiämistä Pyhästä Hengestä ja neitsyt Mariasta. Mielestäni se on kuitenkin oletettuna lauseessa ”Sana tuli lihaksi”.

Siinä on nimittäin hyvin ruumiillinen, lihallinen painotus. Jeesuksen oleminen Jumalan Poika on siis jotain, joka on ruumiillisella tasolla. Se ei ole jotain, joka taphtuisi esim. siten, että Jeesukselle kehittyi niin korkeatasoinen hengellinen elämä, että hän oli Jumalan Poika. Eikä se tarkoita sitä, että Jeesus oli niin paljon Pyhän Hengen täyttämä, että hän sen takia oli Jumalan Poika. Ei, vaan Jeesus on Jumalan Poika siksi, että hänen ihmisytydessään Jumalan Sana on tullut lihaksi, ihmiseksi jo hänen ruumiillisessa olemassaolossaan, jo silloin, kun hän imi äitinsä rintoja.

Kuten sanottua, Johanneksen evankeliumi ei puhu suorasanaisesti tästä mitään. Mutta jotain sellaista on mielestäni edellytetty sanoissa ”Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa.” Apostolit saivat katsella Jumalan persoonallista Sanaa, ihmistä Jeesus Nasaretilaista, joka eli ihmisen elämää heidän luonaan, asui heidän keskellään Galileassa.

Jotain tämän Jumalan ihmiseksi tulemisen valtavuudesta ja ihmeellisyydestä on kuvattu 1. Johanneksen kirjeessä:

Mikä on alusta alkaen ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselleet ja käsin koskettaneet, siitä me puhumme: elämän Sanasta. Elämä ilmestyi, me olemme nähneet sen, ja siitä me todistamme. Me ilmoitamme teille iankaikkisen elämän, joka oli Isän luona ja ilmestyi meille. Minkä olemme nähneet ja kuulleet, sen me myös teille julistamme, jotta teilläkin olisi yhteys meihin (1. Joh. 1:1–3).

Johanneksen evankeliumin mukaan ihmiseksi syntyneen Jumalan Viisauden kohtaamisessa koskettavinta oli se, että ”hän oli täynnä armoa ja totuutta.” Se oli koskettavaa, koska Jeesuksessa armoa ja totuutta saattoi tosiaan fyysisesti koskettaa.

Armo ja totuus. Armo tarkoittaa Ansiotonta Rakkautta Meidän Osaksemme. Jeesus ei katso siihen, miten hyvin sinä pystyt ansaitsemaan Jumalan lapseuden. Ei, vaan hän on tullut maailmaan armahtamaan nimenomaan syntisiä ja tuomittuja ihmisiä, jotka eivät itse kykene ansaitsemaan Jumalan tai edes ihmisten hyväksyntää.

Mutta Jeesuksessa on myös totuus. Se tarkoittaa sitä, että hänen armonsä on ainakin usein kipeätä armoa, sillä se paljastaa meidän syntimme. Se paljastaa, kuinka me yritämme olla piilossa Jumalaa ja itseämme erilaisissa pusikoissa. Totuus on usein kuin lääkärin veitsi, joka puhkaisee paiseen, jotta mätä pääsisi vuotamaan ulos. Silloin armo voi parantaa.

Jeesuksessa on totuus siksi, että hänessä on armo. Vailla armoa meistä kukaan ei uskalla tulla totuuden valoon Jumalan kasvojen eteen. Vasta kun me opimme luottamaan Jeesuksessa olevaan armoon, vasta sitten me uskallamme tulla valoon eli totuuteen. Ensin se valo ja totuus kirpaisee; että petät vaimoasi ja Jumala tietää sen ja tuomitsee sen. Että hukkaat elämäsi alkoholiin ja liikaan työhön, tai pornoon tai epärehelliseen rikastumiseen tai mihin tahansa. Ja Jumala tuomitsee sinut siitä. Tai että elämäsi on tyhjää ja tarkoituksetonta, etkä millään kykene löytämään tyydytystä mistään luodusta. Että olet hukassa Luojaltasi ja itseltäsi ja lähimmäiseltäsi.

Jeesukseen tutustuminen tuo meidät valoon ja paljastaa kaiken tämän. Mutta se tekee sen siksi, että totuus parantaa. Nimittäin silloin, kun se on yhdistynyt persoonaan, joka samalla on täynnä armoa.

Jumalan Sanan syntyminen lihaksi auttaa ihmisen syyllisyysongelman lisäksi myös toiseen merkittävään ongelmaan, nimittäin elämän turhuuteen. Jumalan Sanahan on myös se jumalallinen Järki, joka on maailman luonut ja järjestänyt. Siksi, kun ihminen saa toivon siitä, että Jeesuksessa tuo maailmankaikkeuden syvin Merkitys on syntynyt ihmiseksi, hänen tasolleen, hänen luokseen, lihaksi, silloin omaan elämäänsä voi loistaa elämän tarkoituksen valo.

Itselleni tämä oli aikoinaan tärkein syy sille, miksi halusin uskoa Jeesukseen. Ja voin sanoa, että ainakin minun kohdallani Jeesuksen tuoma armo ja totuus on toiminut. Elämän angsti, eksistentiaalinen tyhjiys ja elämän tarkoituksettomuus hävisivät, kun sain uskon häneen. Muita riesoja on jäänyt, mutta ei elämän tarkoituksettomuutta, ei ainakaan entisessä määrin.